

MANIFESTUL UNESCO PENTRU BIBLIOTECA PUBLICĂ

Libertatea, prosperitatea și dezvoltarea societății și indivizilor sunt valori umane fundamentale. Ele nu se pot împlini decât în măsura în care cetățenii stăpânesc informația care le permite să-și exercite drepturile democratice și să joace un rol activ în societate.

Participarea creatoare și dezvoltarea democrației depind atât pentru biblioteci o educație satisfăcătoare, cât și de accesul liber și nelimitat la cunoaștere. Biblioteca publică, poartă locală de acces la cunoaștere îndeplinește condițiile fundamentale necesare învățării la toate vârstele vieții, la luarea deciziilor în deplină independență și la dezvoltarea culturală a indivizilor și grupurilor sociale. Acest Manifest proclamă încrederea pe care o acordă UNESCO bibliotecii publice ca forță vie în serviciul educației, al culturii, informării și ca instrument esențial al dezvoltării păcii și progresului spiritual prin li unea sa asupra spiritului oamenilor. În consecință, UNESCO încurajează autoritățile locale și naționale să se angajeze activ în dezvoltarea bibliotecilor publice și să le acorde sprijinul.

Biblioteca publică

Biblioteca publică este centrul local de informare ce pune cu și ușurință la dispoziția utilizatorilor săi cunoștințele și informațiile de tot felul. Serviciile bibliotecii publice sunt accesibile tuturor, fără diferențiere de vârstă, rasă, sex, religie, naționalitate, limbă ori statut social. Serviciile și documentele specifice trebuie puse la dispoziția utilizatorilor care nu pot, indiferent din ce motiv, să apeleze la serviciile curente, de exemplu minoritățile lingvistice, persoanele handicapate, spitalizate sau aflate în închisori. Orice persoană, indiferent de vârstă, trebuie să aibă acces la documentele ce răspund nevoilor sale. Colecțiile și serviciile trebuie să recurgă la orice tip de suport și la toate tehnologiile moderne ca și la documentele tradiționale. Este esențial ca acestea să fie de cea mai bună calitate, răspunzând condițiilor și nevoilor locale. Colecțiile și serviciile trebuie să reflecte tendințele contemporane și evoluția societății, și memoria omenirii și produsele imaginației ei. Colecțiile și serviciile trebuie să fie protejate de orice formă de cenzură ideologică, politică sau religioasă și de presiunile comerciale.

Misiunile bibliotecii publice

Trebuie să se țină seama de misiunile cheie ale bibliotecii publice referitoare la informatizare, alfabetizare, educație și cultură, care sunt: 1) crearea și întărirea obișnuinței de a citi la copii de la cea mai fragedă vârstă; 2) susținerea autoformării și a învățământului la toate nivelurile; 3) să furnizeze fiecărei persoane mijloacele pentru o evoluție creativă; 4) să stimuleze imaginația și creativitatea copiilor și tinerilor; 5) să dezvolte simțul patrimoniului cultural, gustul pentru arte, realizări și inovații științifice; 6) să asigure accesul la diferite forme de expresie culturală și ale artelor spectacolului; 7) să dezvolte dialogul inter-cultural și să favorizeze diversitatea culturală; 8) să susțină tradiția orală; 9) să asigure cetățenilor accesul la informația de toate categoriile; 10) să furnizeze întreprinderilor locale, asociațiilor și grupurilor de interes serviciile de informare adecvate; 11) să susțină activitățile și programele de alfabetizare pentru toate categoriile de vârstă, să participe la ele, să organizeze asemenea activități.

Finanțare, legislație și rețele

În principiu, biblioteca publică trebuie să fie gratuită. Biblioteca publică ține de responsabilitățile autorităților locale și naționale. Ea trebuie susținută prin texte legislative specifice și trebuie finanțată de autorități naționale și locale. Ea trebuie să fie un element esențial în orice strategie culturală pe termen lung, în orice strategie de informare, alfabetizare, educație. Pentru a asigura coordonarea și cooperarea bibliotecilor la scară națională, a textelor legislative și a planurilor strategice trebuie promovată o rețea națională de biblioteci conform unor norme specifice de serviciu. Rețeaua bibliotecilor publice trebuie realizată ținându-se seama de bibliotecile naționale, regionale, de cercetare și specializate, ca și de bibliotecile școlare, de colegii sau universitare.

Funcționarea și gestionarea

O politică foarte clar articulată trebuie să definească obiectivele, prioritățile și serviciile conform nevoilor comunităților locale. Biblioteca publică trebuie organizată în mod eficace, menținându-se norme profesionale de funcționare. Cooperarea cu partenerii are un rol important. Aceasta presupune ca clădirile bibliotecilor să fie situate astfel încât să ofere condiții de studiu și lectură precum și un program de deschidere convenabil pentru toți utilizatorii. Aceasta implică servicii destinate celor care nu se pot deplasa la bibliotecă. Serviciile bibliotecii trebuie adaptate la diferite nevoi ale comunităților din zonele rurale și urbane. Bibliotecarul este un intermediar activ între utilizator și resursele oferite. Formarea profesională și continuă a bibliotecarului este indispensabilă pentru asigurarea serviciilor adecvate. Trebuie asigurate programe de asistență și formare a utilizatorilor pentru ca aceștia să fie ajutați beneficiaze de toate resursele.

Factorii de decizie, la nivel național și local, precum și comunitatea bibliotecarilor din lume sunt chemați să pună în practică principiile exprimate în acest manifest.

Traducere de Sultana Craia